

เรื่อง: อศวิณ จันทวิมล

การปลูกพืชสมุนไพร

การปลูกพืชสมุนไพรนั้น ความจริงแล้ว เราใช้วิธีปลูกแซมในสวนป่าจะได้ผลดีที่สุด เนื่องจากคุณค่าทางยาของพืชแต่ละชนิดจะอาศัย การพึ่งพาพืชที่เลี้ยง ระบบของจุลินทรีย์ที่อยู่ ที่รากพืชที่ต่างชนิดกัน ร่มเงา ใบของพืช ชนิดอื่นๆ ที่จะเป็อินทรีย์วัตถุให้จุลินทรีย์ย่อยสลายกลายเป็นธาตุอาหารพืช ความสัมพันธ์ของธาตุ 4 ชนิด คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ก็มีความสำคัญเช่นกัน แต่ในที่นี้ จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมดินปลูกแบบเกษตรกรรมชาติคิวเซ ในลักษณะของการปลูกเป็นหลุมๆ โดยมีพืชหลายชนิดอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

การเตรียมหลุมปลูก

เมื่อเราได้พื้นที่ที่จะปลูกพืชสมุนไพรแล้ว

1. อาจจะทำเครื่องหมายตรงจุดที่จะปลูก โดยเลือกให้มีความหลากหลายของพืชต่างๆ ทั้งที่มีหัวใต้ดิน เป็นพุ่มขนาดเล็ก ไม้เลื้อย หรือ ประเภทเถา พุ่มขนาดกลาง ไม้ยืนต้น คละเคล้า ปะปนกันไป อาจใช้ไม้ปักทำเป็นเครื่องหมายไว้ แล้วขุดหลุมบริเวณที่ปักไว้

2. ระยะห่างของพืชแต่ละชนิด ขึ้นอยู่กับขนาดของต้นพืช อาจจะใช้ระยะ 1x1, 1x2, 2x2 เมตร หรือมากกว่านี้ ขึ้นอยู่กับพันธุ์พืชนั้นๆ อาจจะใช้ปลูก

พืชยืนต้นไว้ตรงกลาง แล้วปลูกพืชพุ่มเล็ก ต้องการ
ร่มรำไร พืชมีหัวไว้รอบๆ ก็ได้ ขุดหลุมประมาณ 1x1
ฟุต สำหรับพืชต้นเล็ก

3. นำดินไปคลุกเคล้ากับอินทรีย์วัตถุต่างๆ
เช่น ใบไม้หลายชนิด หญ้า ฟาง มูลสัตว์ ผสม
โบกาฉิมูลสัตว์ หรือปุ๋ยคอกหมัก 2-3 กำมือ
สำหรับหลุมเล็ก ถ้าหลุมใหญ่ก็เพิ่มมากขึ้น ใช้ EM
ผสมน้ำรดให้ชุ่ม

4. หาฟางมาคลุมดินไว้เพื่อรักษาความชื้น
รดน้ำบ่อยๆ ให้ดินยุบตัว ทิ้งไว้อย่างน้อย 7 วัน
หรือจนกว่า ดินจะยุบตัวดี จึงปลูกพืช

5. พืชบางชนิดอาจใช้ไม้ปักยึดเพื่อกัน
ต้นโยก เมื่อโดนลม บางชนิดไม่ต้องปักไม้ยึด แต่
บางชนิดอาจต้องทำค้ำให้ยึดเกาะ คอยสังเกตว่า
ดินแห้งหรือไม่ เมื่อดินแห้งก็ค่อยรดน้ำ พืชสมุนไพร

บางชนิดไม่ต้องการน้ำมาก อาจจะใช้ฮอร์โมนยอดพืช
(EM F.P.E.) ผสมน้ำรด หรือใช้ฉีดพ่นเป็นระยะๆ
สม่ำเสมอก็ได้

พืชทุกชนิดมีคุณค่าทางยาอยู่ในตัวเอง
เพียงแต่เราไม่นำสารเคมีไปใส่ดินพืช แต่ถ้า
หากเรานำสารเคมี ไปใส่ให้ดินพืช ไม่ว่าจะ
ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช คุณค่าทางยา
ของพืชนั้นจะไม่ได้เท่าที่ควร สำหรับตำรายาสมุนไพร
นั้นมีหลากหลาย และตำราปลูกพืชสมุนไพรก็
มากมาย ขอแนะนำท่านไว้สักเล่มหนึ่ง ชื่อหนังสือ
คือ สารานุกรมสมุนไพร รวมหลักเภสัชกรรมไทย
พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ 21 สิงหาคม 2540 ราคา 1,500 บาท
ผู้เขียนได้อ่านแล้วเห็นว่าดีมีประโยชน์ จึงนำ
มาแนะนำ ไม่ได้มีผลประโยชน์อะไร เป็นการส่วนตัว

การเตรียมหลุมปลูก

1. ขุดหลุม 30 x 30 ซม. หรือมากกว่านี้ตามขนาดของต้นพืช

2. นำโบกาฉิมูลสัตว์ 2-3 กำมือ + อินทรีย์วัตถุต่างๆ เช่น ใบไม้หลายชนิด
+ ชีลี้อย + มูลสัตว์

3. กลบดินด้านบนแล้วหว่านโบกาฉี หรือปุ๋ยคอกหมัก

4. คลุมด้วยฟางหรือหญ้า รดด้วยน้ำ ผสม EM แล้วพักไว้อย่างน้อย 7 วัน

5. ปลูกพืชแล้วปักไม้ค้ำยัน ป้องกันต้นโยก